

Comenius Stichting

De stichting heeft als doel het verbreiden van de kennis over de persoon en het gedachtegoed van de Tsjechische wijsgeer, pedagoog en theoloog Jan Amos Comenius (1592-1670) wiens denkbekenden nog steeds een grote actualiteit bezitten.

Secretariaat

Postbus 5810, 1410 GA Naarden

T.: 035-694 0526

E.: info@comenius-naarden.nl

I.: <http://www.comenius-naarden.nl>

Varia Comeniana

Comeniusscholen in Nederland

Een vraag die na afloop van een voordracht over Comenius vaak wordt gesteld, is de volgende: Zijn er in ons land scholen die hun onderricht vormgeven in de geest van Comenius?

Het antwoord op deze vraag is tweeledig. Er is in ons land inderdaad een klein aantal scholen die naar Comenius genoemd zijn. Sommige van deze scholen onderbouwen hun beroep op Comenius met het argument dat zij de leerlingen niet enkel een algemene vorming willen geven, maar hun óók een oecumenisch-getinte christelijke morele vorming willen bijbrengen. Andere scholen verwijzen naar het progressieve karakter van Comenius' pedagogiek-didactiek waarin niet de leerstof, maar de leerling voorop staat. In beide gevallen figureert Comenius als het boegbeeld, resp. als de patroonheilige van de pleitbezorgers van 'goed' onderwijs voor allen.

De Comeniusschool in de Transvaalwijk, Den Haag, geopend 1924

Op zich genomen, is het beroep op Comenius' onderwijsfilosofie terecht. Kritiek op de school hadden de oude Romeinen al, maar Comenius komt de eer toe als een van de eersten in de geschiedenis een nieuw schoolstelsel te hebben ontworpen voor leerlingen van allerlei pluiimage en zulks bovendien bekostigd uit de algemene kas.

Het fundament van een samenleving berust op de juiste opvoeding van de jeugd.

Comenius, De Moederschool

Met dit schoolontwerp knoopte Comenius overigens aan bij een oude traditie, t.w. die van de Boheems-Moravische Broedergemeente. In deze kringen vormen gezin, school en gemeenschap een drie-eenheid. Comenius bouwde op dit gedachtegoed voort. Tot op heden leven zijn denkbelden nog steeds voort in de wijze waarop de leden van de Broedergemeente figuur en gezicht geven aan het samenleven in het gezin, in de school en in de lokale gemeenschap.

Entree Comeniusschool Den Haag

Behalve een aantal Comeniusscholen waren er vroeger in ons land ook enkele Zinzendorfscholen (MULO's) te weten in Amsterdam, Rotterdam en Zeist. Deze bestaan inmiddels niet meer als zelfstandige scholen. Het onderricht op deze scholen werd in de geest van Comenius en van de Broedergemeente vormgegeven. Opmerkelijk in het profiel van deze scholen was dat zij openstonden voor nieuwe ontwikkelingen althans voor zover deze aansloten bij het eigen gedachtegoed. Hierbij lag de nadruk vooral op de navolging van Christus in een wereld die voortdurend verandert (vgl. ook Erasmus).